UUTISET

PÄIVÄN PUNKTI

Keisarin vaatteet

Aikooko Suomi aloittaa sodan? Kysymys on aiheellinen. Meillähän on armeija, vieläpä suhteellisen iso ja tehokas. Miksi pitää yllä sellaista sotilaallista voimaa, kun kukaan ei uhkaa meitä.

Valtaosa suomalaisista kuitenkin kannattaa sitä, että meillä on puolustusvoimat. Historia osoittaa näet, että maassa on aina armeija, jos ei oma, niin sitten vieras.

Mikä koskee armeijaa, ei koske valuuttaa. Ulkoministeri Erkki Tuomiojan lausunto englantilaislehdelle aiheutti myrskyn vesilasissa, kun Tuomioja sanoi Suomen valmistautuvan euron hajoamiseen.

Lausunto tulkittiin niin, että Suomi olisi lähdössä eurosta ja hajottamassa valuuttaliittoa. Ulkomaankauppaministeri Alexander Stubb kiirehti heristämään Tuomiojalle sormea.

Kansalainen ajattelee järjellään eri tavalla kuin Stubb. Jokainen tietää, että euro voi hajota. Se ei tarkoita kuitenkaan, että Suomen kannattaisi hajottaa yhteisvaluutta. Hajoaminen olisi kallista myös Suomelle, vaikka Suomen tilanne onkin vielä hallinnassa.

Olisi kuitenkin suurta typeryyttä olla varautumatta hajoamiseen. Luultavasti jokaisessa maassa on olemassa suunnitelma b, jossa on arvioitu hajoamisen seurauksia ja suunniteltu toimia hajoamistilanteessa.

Tilanne on sama kuin turvallisuudessa. Jos Euroopassa aletaan kalistella aseita, meilläkin lisätään armeijan valmiutta. Ei se sen kummallisempaa ole.

Euron kohdalla ollaan jo aika pitkällä. Savuavia raunioita löytyy pitkin Välimeren rantoja. Kovin montaa pelastuspakettia ei enää ole tulossa.

Timo Soini ehdottaa eilisessä Kalevassa, että Suomen pitäisi varautua pohjoiseen euroon. Se tarkoittaisi valuuttaliittoa Saksan kanssa.

Ajatus tuntuu hyvältä, mutta edellyttäisi meillä kurin palauttamista. Pohjoinen euro olisi kova valuutta ja meiltä vaadittaisiin paljon parempaa kilpailukykyä kuin nyt.

Kuitenkin myös Soinin vaihtoehtoa kannattaa miettiä. Jos euro hajoaa, on pohjoinen valuutta yksi mahdollisuus.

Euron tarina alkaa muistuttaa satua keisarin uusista vaatteista. Jos tahti ei muutu, jonakin päivänä tulee esiin pieni poika, joka kysyy, missä euron vaatteet ovat.

Siihen kysymykseen kannattaa valmistautua eikä laittaa päätä pensaaseen.

LAURI KONTRO
on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Lepaa 2012 keräsi huiman yleisön

Lauantaina päättynyt puutarha- ja viheralan ammattinäyttely Lepaa 2012 täytti järjestäjien kaikki odotukset.

”Kaikki meni suorastaan ihmeellisen hienosti. Säät olivat kerta kaikkiaan upeat, sillä tällaista poutajaksoa ei juuri tänä kesänä ole ollut”, näyttelypäällikkö **Elina Vuori** hehkuttaa.

Tapahtuman kruunasi 2000-luvun kävijäennätys.

”Varovainen tavoitteemme oli 8 500 kävijää, mutta vierailijoita kävikin yli 10 000.”

Seuraava näyttely järjestetään kahden vuoden kuluttua. Vuoren mukaan järjestäjät lähtevät sitä kohti hyvillä mielin. Tämän vuoden palaute kertoi onnistuneista messuista.

”Meille on tulossa 50-vuotisjuhlavuosi, koska ensimmäinen näyttely pidettiin vuonna 1964. Suunnitelmiakin on jo valmiina.”

ANNIINA KESO

PASI LEINO

MARKKU VUORIKARI

Kotieläintilat vähenevät, mutta tuotantomäärät eivät pienene – lukuunottamatta sianlihantuotantoa, joka vähenee lähivuosien aikana kolme prosenttia vuodessa.

Joka kolmas sika- ja maitotila lopettaa viiden vuoden kuluessa

Kotieläintiloilla tapahtuu isoja muutoksia lähivuosina. Eläimiä pitävät tilat harvenevat, mutta jatkajat laajentavat niin, ettei kokonaistuotanto pienene muussa kuin sianlihassa.

Suomessa on 52 100 maatilaa vuonna 2016, kun viime vuonna niitä oli runsaat 60 000.

Niin ennustaa Suomen Gallup Elintarviketieto Maatilojen kehitysnäkymät -tutkimuksessaan.

Viidessä vuodessa lopettaa joka seitsemäs tila. Se on joka vuosi lähes 1 800 tilaa, yksi tila 30–35 tilaa kohti.

Tilaluvun väheneminen on kuitenkin hieman loiventunut siitä, mitä aiempina vuosina on ennustettu, tutkimusjohtaja **Reijo Pirttijärvi** Gallup Elintarviketiedosta sanoo.

Kotieläintilat vähenevät, jatkavat laajentavat

Maito- ja sikatiloista lakkaa viidessä vuodessa joka kolmas, munakanaloista joka neljäs sekä naudanliha- ja lammastiloista joka viides.

Kotieläintuotannosta luopuu joka vuosi yhteensä tuhat tilaa. Kaikki eivät poistu kokonaan luvusta, vaan osa jatkaa viljatilana.

Nopeaa vähenemistä korvaavat jatkavilla tiloilla tehtävät laajennukset. Ennusteen mukaan kotieläintuotanto jopa hieman kasvaa. Vain sianlihassa tuotanto vähenee, kolme prosenttia viidessä vuodessa.

Esimerkiksi maitotilojen keskimääräinen tuotanto suurenee 1,5-kertaiseksi vuoteen 2016 ja kaksinkertaistuu vuoteen 2020.

Vuoteen 2020 mennessä maito- ja sikatiloista on lopettanut jo melkein puolet, muista kotieläintiloista joka kolmas.

Kasvinviljelyssä peltoala kasvaa ennusteen mukaan pari prosenttia vuoteen 2016. Kesanto vähenee. Suhteessa eniten yleistyy syysvilja.

Viljatiloilla sukupolvenvaihdoksia

Lähivuosina sukupolvenvaihdokset kiihtyvät viljatiloilla, Pirttijärvi sanoo.

Kasvinviljelytilalla on useammin iäkäs viljelijä kuin kotieläintilalla. Kotieläimistä luopuneet ovat usein jatkaneet peltoviljelyä.

Nyt suuret ikäluokat ovat jo yli kuusikymppisiä. Se näkyy vääjäämättä tulevien vuosien sukupolvenvaihdoksissa.

Vuodesta 2000 yli 55-vuotiaiden viljelijöiden osuus on kasvanut. Sitä nuorempien osuus on pienentynyt, alle nelikymppisten osuus 25:stä 17 prosenttiin.

Tänä vuonna sukupolvi vaihtuu runsaalla 1 500 tilalla, yhdellä tilalla 40:tä kohti.

Jatkaja tiedossa joka toisella

Yli 50-vuotiaista viljelijöistä 13 prosentilla on tiedossa varma ja 43 prosentilla mahdollinen jatkaja.

Vähintään mahdollinen jatkaja on siten yli joka toisella. Osuus on kasvanut viime vuosina.

Varmimmin jatkaja löytyy vilja- tai sikatilalle.

Kannattavuusnäkymät kevättalvella välttävät

Maatalouden lähivuosien kannattavuusnäkymät olivat viljelijöiden mielestä keskimäärin välttävän ja tyydyttävän rajamailla, kun heiltä kysyttiin arviota helmi–maaliskuussa.

Arvio ei välttämättä vastaa tämän hetken tilannetta, Pirttijärvi huomauttaa. Kyselyn jälkeen kotieläintuotteiden markkinatilanne on heikentynyt.

Metsätalouden kannattavuusnäkymät olivat suunnilleen samat kuin maataloudessa. Niitä paremmiksi arvioitiin muun yritystoiminnan näkymät.

Kahden vuoden takaisesta muun yritystoiminnan näkymät olivat hieman heikentyneet, maatalouden ja metsätalouden pysyneet suunnilleen ennallaan.

Byrokratia piinaa, ihmissuhteista voimaa

Viljelijöiden työssä jaksamista vahvistavat heidän itsensä mukaan eniten ihmissuhteet, terveys ja hyvä talous – kaikki tietysti siinä tapauksessa, että ne ovat kunnossa.

Eniten viljelijöitä rassaa byrokratia ja kiire. Tulevaisuus tuottaa useammalle huolta kuin toiveikkuutta.

Näin tutkimus tehtiin

Gallup Elintarviketieto tekee Maatalouden kehitysnäkymät -tutkimuksen parin vuoden välein. Tämän vuoden tutkimusta varten kerättiin helmi–maaliskuussa 4 757 viljelijän vastaukset netissä ja puhelimitse.

Vastaukset on painotettu vastaamaan Suomen aktiivimaanviljelijöitä.

Maaseudun Tulevaisuus on yksi tutkimuksen monista tilaajista.

HEIKKI VUORELA

Maatilojen kehitysnäkymät tuotantosuunnittain 2011–16

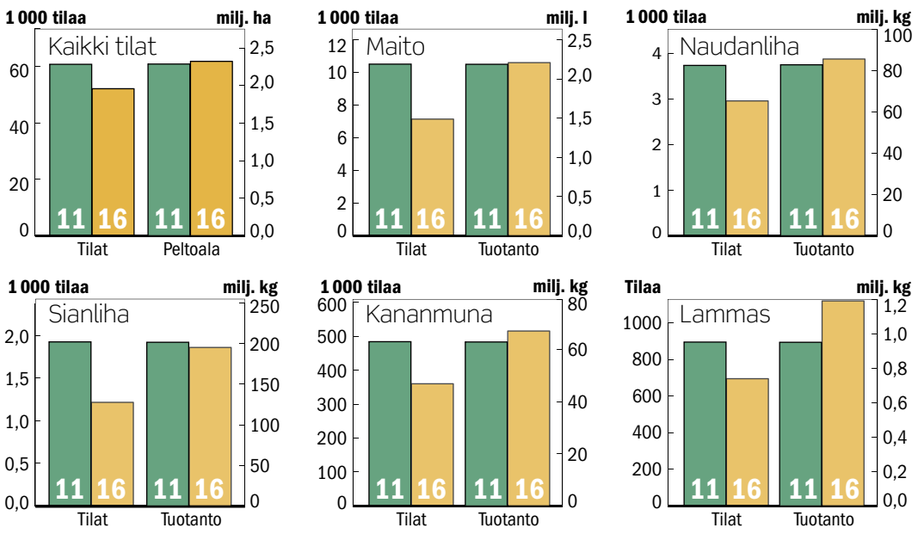

Maatilojen kannattavuusnäkymät lähivuosina

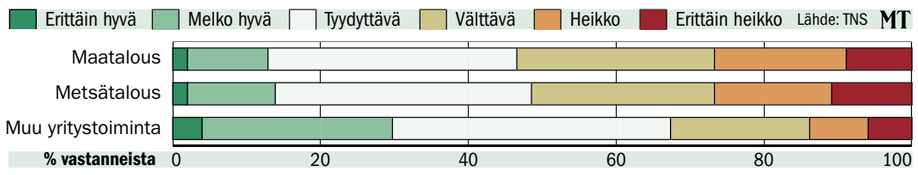

Työssä jaksamiseen vaikuttavat tekijät

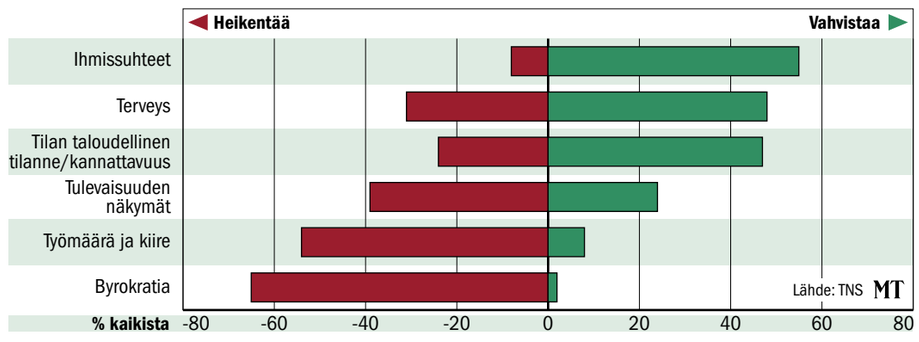

Vientiliitot: Kädet irti aikuisten oppisopimuskoulutuksesta

Vientiteollisuuden liittojen mukaan oppisopimuskoulutukseen tarvitaan lisää rahaa.

Leikkaukset on arvioitava budjettiriihessä uudestaan, liitot vaativat viime perjantaina budjettitoiveista kertoessaan.

”Aikuisten oppisopimukseen ei saisi koskea”, sanoo Paperiliiton puheenjohtaja **Petri Vanhala**.

Hänen mukaansa oppisopimuskoulutuksella on saatu ihmisiä tehokkaasti ammattiin. Rakennemuutoksessa se sopii aikuisten kouluttamiseen paremmin kuin ammattikoulun penkille palauttaminen.

Valtiovarainministeriön budjettiesityksessä aikuisten oppisopimuskoulutuksen määrärahaa leikataan ensi vuonna yli 20 miljoonaa euroa tämän vuoden tasosta.

Koulutus ajan tasalle

TEAM Teollisuusalojen ammattiliiton puheenjohtaja **Timo Vallittu** muistuttaa, että esimerkiksi metsän ja kemian alalla on tehtäviä, joihin varsinaista ammattikoulutusta ei ole olemassa.

Vientiliitot ovat lisäksi kiinnittäneet huomiota siihen, että teollisuustyöntekijöiltä puuttuu mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen.

Liittojen mukaan myös koulutuksen ajantasaisuutta on kohennettava.

Ammattikoulujen ja ammattikorkeakoulujen rahoituksen tulee niiden mukaan perustua selvästi valmistumiseen ja työllistymiseen, mikä ohjaa oppilaitokset ja yritykset tiiviimpään yhteistyöhön.

Moniosaaminen arvossa

Vanhalan mukaan oppisopimus on yksi keino aikaisempaa nopeampaan ja onnistuneempaan reagointiin muutoksissa.

”Myös koulujen pitäisi osata reagoida nopeammin.”

Tulevaisuuden työtarpeiden ennustaminen on kuitenkin hankalaa.

Vanhala kertoo, että metsäteollisuus vaati aiemmin kouluttautumista tiettyihin tehtäviin. Nyt on huomattu, että koulutuksessa pitää vaatia moniosaamista. Laaja-alaisuus palvelee Vanhalan mukaan sekä yrityksiä että työntekijöitä.

PAULA TAIPALE

”Rikkidirektiivistä täysi kompensaatio”

Vientiliitot haluavat teollisuudelle täyden kompensaation rikkidirektiivin ja päästökaupan aiheuttamista kilpailuhaitoista.

Metsäteollisuuden toimitusjohtaja **Timo Jaatisen** mukaan lisärasitteet maksavat koko vientiteollisuudelle 600 miljoonasta miljardiin euroon vuodessa.

Perjantaina hallitukselle jättää esityksensä työryhmä, joka on pohtinut teollisuuden kompensaatiota.

Vientiliittojen toivelistalla budjettiriiheen ovat valtiontuki, tuonti- ja vientikuljetusten väylämaksusta luopuminen, rataverosta luopuminen, dieselveron palautusjärjestelmä ammattiliikenteelle ja päästökauppakompensaatio.

Vaatimusten takana ovat Kemianteollisuus, Metsäteollisuus ja Teknologiateollisuus sekä Metallityöväen liitto, Paperiliitto ja Teollisuusalojen ammattiliitto.

Liittojen mukaan vientiteollisuus ei tarvitse enää uusia verorasitteita. Budjetin tulisi tukea Suomen kilpailukykyä.

”Jokainen uusi rasite maksaa suomalaisia työpaikkoja”, totesi Teknologiateollisuuden toimitusjohtaja **Jorma Turunen** perjantaina.

PAULA TAIPALE